

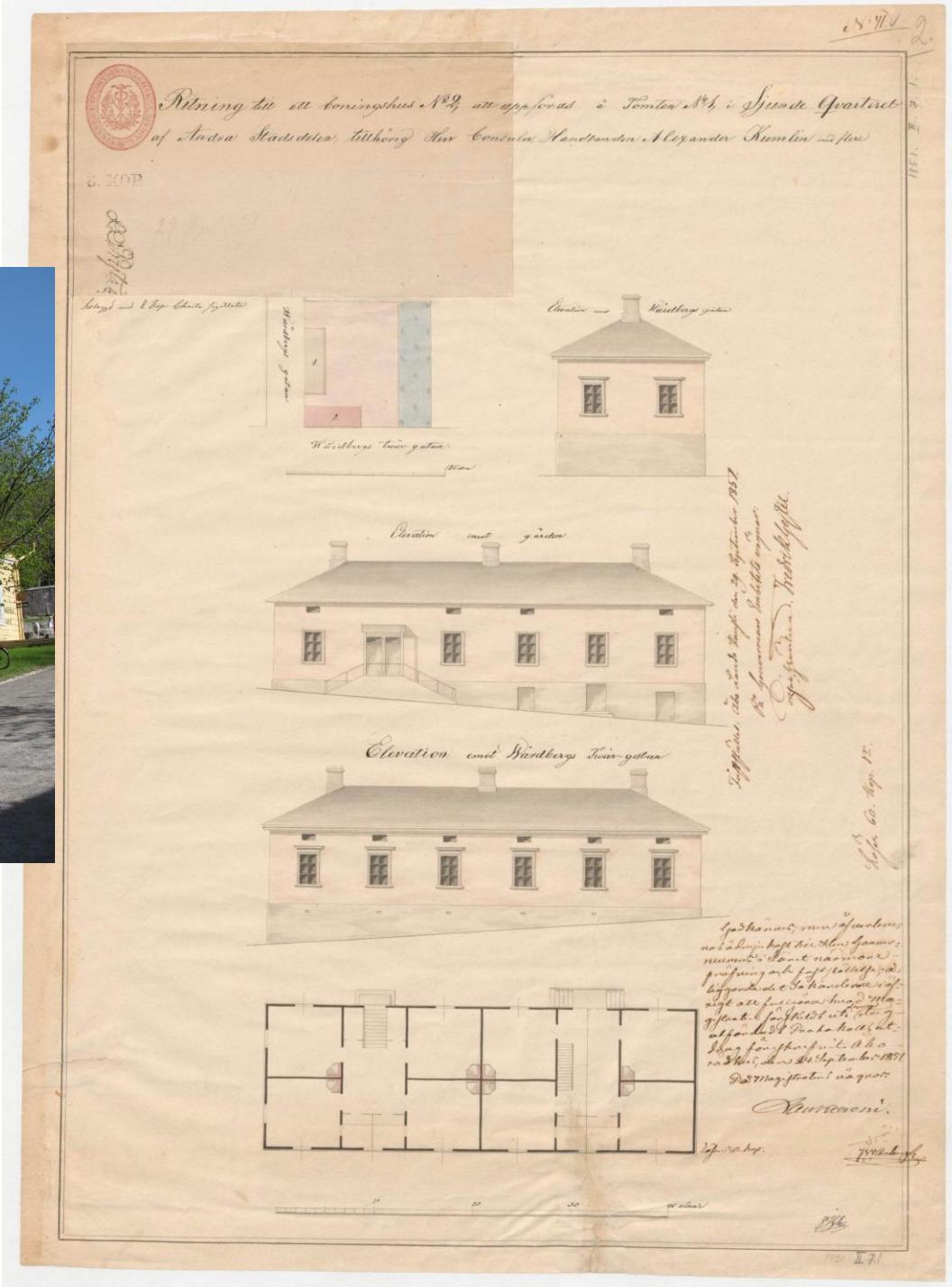
Trähusområden i Åbo Arkitektur och utveckling

Mikko Laaksonen
Den nordiske trebyen
Trondheim 22 sept 2016

P.J Gylich 1850-1851
Åbo arbetarbostads aktiebolag,
Vårdbergsgatan 2
Turun työläisasuntojen osakeyhtiö
Vartiovuorenkatu 2

St Karins kyrka och kyrkby
Kaarinan kirkko ja kirkonkylä
Markku Laaksonen

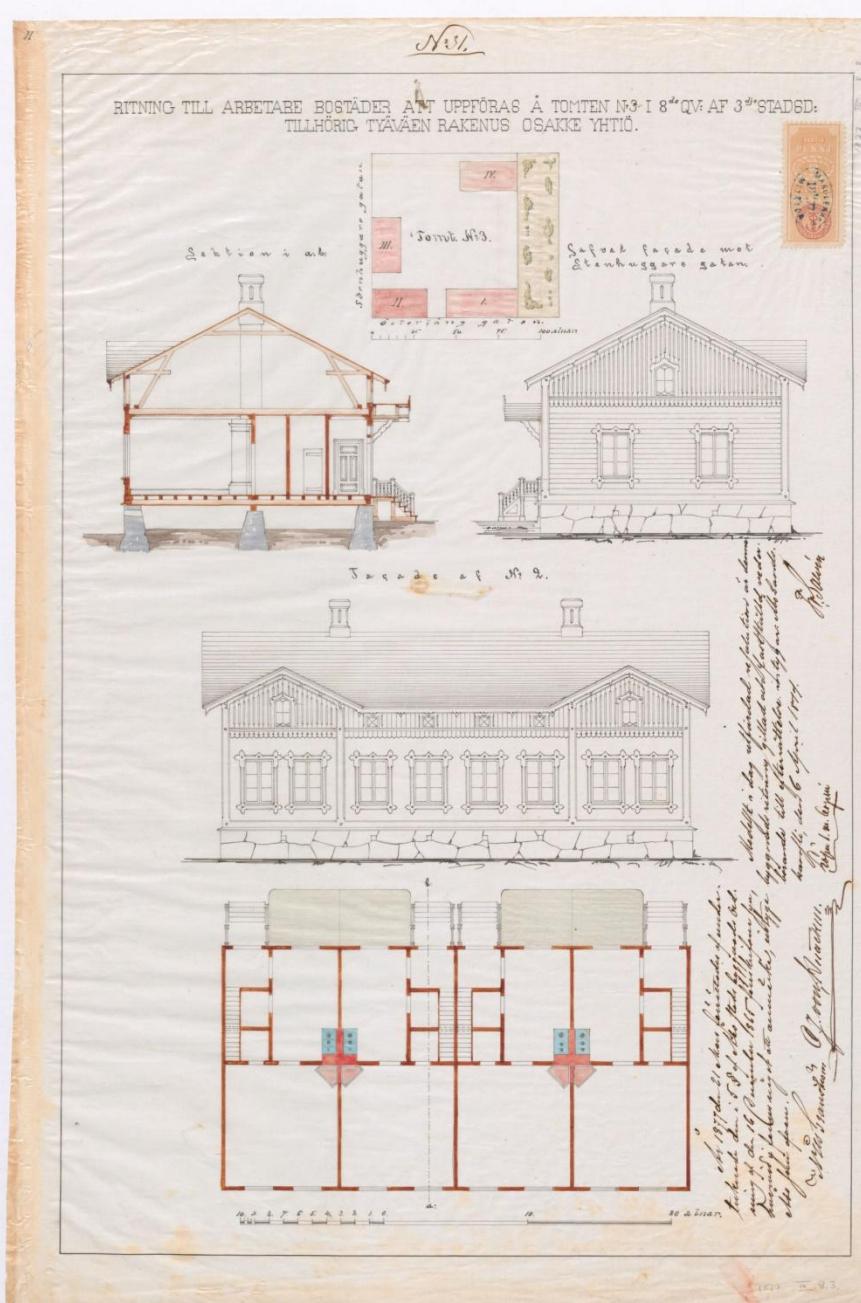
Nummi, by i Karins, 1910
Kaarinan Nummi, 1910
Kartta / kart MML

Nummi, by i Karins, 1910
Kaarinan Nummi, 1910
Kartta / kart MML

Tunnmakarmästare Hellsténs
"Turun työväen rakennusosakeyhtiö"
Itäinen Pitkäkatu / Östra Långgatan 41, 1877
Foto / valokuva C.J.Gardberg 1959 / TMM

No 87.

Ritning till Rettigs husen № 1-8 af trä samt uthuset № 9 af tegel med tegelfyllnad att uppföras å tomt. № 2 i fl. en af 1 plan.

Uthyrning till Arbetarvärldens Riksförbund

År 1885 den 5. April underlämnad af arkitekten i officiationen

Leffler i Stockholm 1885. 4. Junij 1885.

Skiss för ritningar omfattande:

1. Huvudbyggnad

2. Uthus

3. Södra flygel

4. Västra flygel

5. Östra flygel

6. Trädgård

7. Trädgård

8. Trädgård

9. Trädgård

10. Trädgård

11. Trädgård

12. Trädgård

13. Trädgård

14. Trädgård

15. Trädgård

16. Trädgård

17. Trädgård

18. Trädgård

19. Trädgård

20. Trädgård

21. Trädgård

22. Trädgård

23. Trädgård

24. Trädgård

25. Trädgård

26. Trädgård

27. Trädgård

28. Trädgård

29. Trädgård

30. Trädgård

31. Trädgård

32. Trädgård

33. Trädgård

34. Trädgård

35. Trädgård

36. Trädgård

37. Trädgård

38. Trädgård

39. Trädgård

40. Trädgård

41. Trädgård

42. Trädgård

43. Trädgård

44. Trädgård

45. Trädgård

46. Trädgård

47. Trädgård

48. Trädgård

49. Trädgård

50. Trädgård

51. Trädgård

52. Trädgård

53. Trädgård

54. Trädgård

55. Trädgård

56. Trädgård

57. Trädgård

58. Trädgård

59. Trädgård

60. Trädgård

61. Trädgård

62. Trädgård

63. Trädgård

64. Trädgård

65. Trädgård

66. Trädgård

67. Trädgård

68. Trädgård

69. Trädgård

70. Trädgård

71. Trädgård

72. Trädgård

73. Trädgård

74. Trädgård

75. Trädgård

76. Trädgård

77. Trädgård

78. Trädgård

79. Trädgård

80. Trädgård

81. Trädgård

82. Trädgård

83. Trädgård

84. Trädgård

85. Trädgård

86. Trädgård

87. Trädgård

88. Trädgård

89. Trädgård

90. Trädgård

91. Trädgård

92. Trädgård

93. Trädgård

94. Trädgård

95. Trädgård

96. Trädgård

97. Trädgård

98. Trädgård

99. Trädgård

100. Trädgård

101. Trädgård

102. Trädgård

103. Trädgård

104. Trädgård

105. Trädgård

106. Trädgård

107. Trädgård

108. Trädgård

109. Trädgård

110. Trädgård

111. Trädgård

112. Trädgård

113. Trädgård

114. Trädgård

115. Trädgård

116. Trädgård

117. Trädgård

118. Trädgård

119. Trädgård

120. Trädgård

121. Trädgård

122. Trädgård

123. Trädgård

124. Trädgård

125. Trädgård

126. Trädgård

127. Trädgård

128. Trädgård

129. Trädgård

130. Trädgård

131. Trädgård

132. Trädgård

133. Trädgård

134. Trädgård

135. Trädgård

136. Trädgård

137. Trädgård

138. Trädgård

139. Trädgård

140. Trädgård

141. Trädgård

142. Trädgård

143. Trädgård

144. Trädgård

145. Trädgård

146. Trädgård

147. Trädgård

148. Trädgård

149. Trädgård

150. Trädgård

151. Trädgård

152. Trädgård

153. Trädgård

154. Trädgård

155. Trädgård

156. Trädgård

157. Trädgård

158. Trädgård

159. Trädgård

160. Trädgård

161. Trädgård

162. Trädgård

163. Trädgård

164. Trädgård

165. Trädgård

166. Trädgård

167. Trädgård

168. Trädgård

169. Trädgård

170. Trädgård

171. Trädgård

172. Trädgård

173. Trädgård

174. Trädgård

175. Trädgård

176. Trädgård

177. Trädgård

178. Trädgård

179. Trädgård

180. Trädgård

181. Trädgård

182. Trädgård

183. Trädgård

184. Trädgård

185. Trädgård

186. Trädgård

187. Trädgård

188. Trädgård

189. Trädgård

190. Trädgård

191. Trädgård

192. Trädgård

193. Trädgård

194. Trädgård

195. Trädgård

196. Trädgård

197. Trädgård

198. Trädgård

199. Trädgård

200. Trädgård

201. Trädgård

202. Trädgård

203. Trädgård

204. Trädgård

205. Trädgård

206. Trädgård

207. Trädgård

208. Trädgård

209. Trädgård

210. Trädgård

211. Trädgård

212. Trädgård

213. Trädgård

214. Trädgård

215. Trädgård

216. Trädgård

217. Trädgård

218. Trädgård

219. Trädgård

220. Trädgård

221. Trädgård

222. Trädgård

223. Trädgård

224. Trädgård

225. Trädgård

226. Trädgård

227. Trädgård

228. Trädgård

229. Trädgård

230. Trädgård

231. Trädgård

232. Trädgård

233. Trädgård

234. Trädgård

235. Trädgård

236. Trädgård

237. Trädgård

238. Trädgård

239. Trädgård

240. Trädgård

241. Trädgård

242. Trädgård

243. Trädgård

244. Trädgård

245. Trädgård

246. Trädgård

247. Trädgård

248. Trädgård

249. Trädgård

250. Trädgård

251. Trädgård

252. Trädgård

253. Trädgård

254. Trädgård

255. Trädgård

256. Trädgård

257. Trädgård

258. Trädgård

259. Trädgård

260. Trädgård

261. Trädgård

262. Trädgård

263. Trädgård

264. Trädgård

265. Trädgård

266. Trädgård

267. Trädgård

268. Trädgård

269. Trädgård

270. Trädgård

271. Trädgård

272. Trädgård

273. Trädgård

274. Trädgård

275. Trädgård

“Rettigs fabrikshus” / “Rettigin vapriikkitalot”
Vuorityömiehenkatu / Bergborraregatan 3 och 4
Arthur Kajanus 1885-1888
Kuva / foto Markku Laaksonen

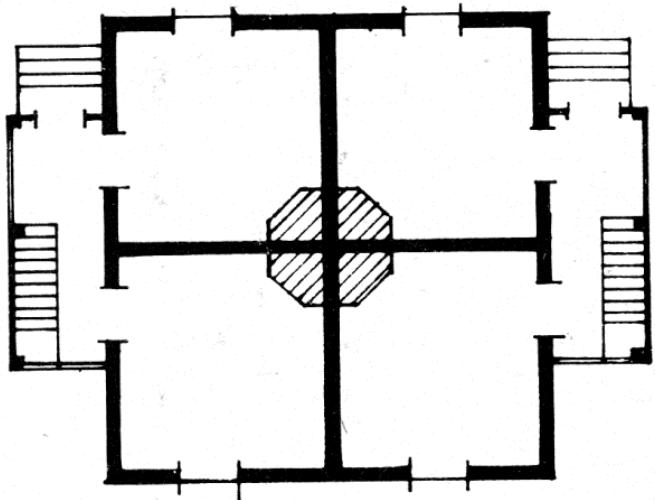

"Rettigs fabrikshus" / "Rettigin vapriikkitalot"
Piispankatu / Biskopsgatan 7
Arthur Kajanu 1885–1888
Kuva / foto Markku Laaksonen

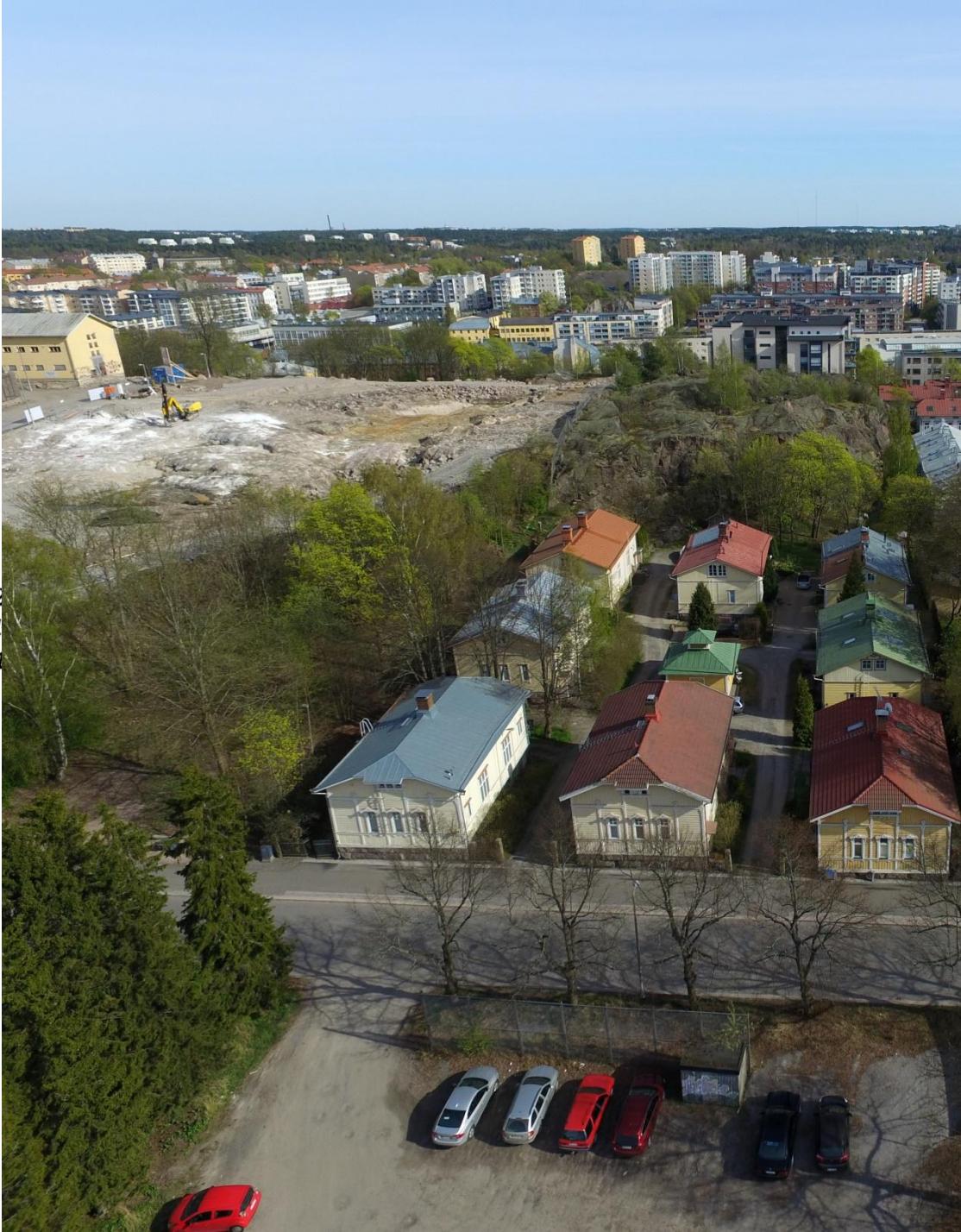
Port Arthur, VIII
Markku Laaksonen

110

“Fyrumshus”, “Nelihuonetalo”
Malmgatan / Malminkatu 2
Anton Salviander 1902
Reijo Mattila / TMK
Markku Laaksonen

RITNING TILL BONINGSHUSEN No 1-8 SAMT UTHUSET No 9 ATT UPPFÖRAS Å TOMT. No 3 I 4 AF 9 STDLN.

Vid i dag af undervisnings- og undervisningsapparatuens bestyrning
i høringsskolestæderne i etableret N. J. Falsterske & Selskab
til samme dags dato: Århus, den 27. marts 1902.

Genom i dag utfärdad resolution
är dena byggnadsritning ~~med~~ och
till efterrättelse fastställd, intygar:
Åbo Landskansli, den ~~11~~ Septembris 1901
Lösen 2 mark.

ÅBO ARBETAREBOSTADS AKTIEBOLAG.

Denne pris til en anbefaling approberes i dag af kontrollørlands
kunighedsråd № 8, d. 15. april 1902.

Miss Marion

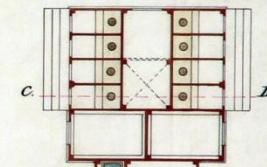
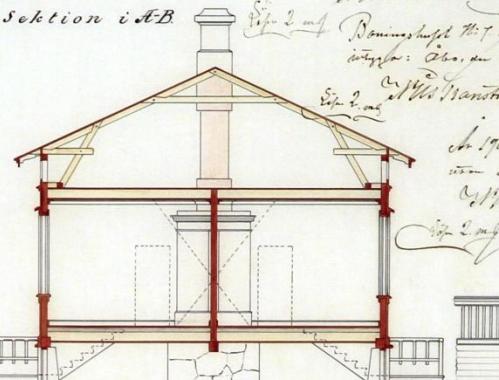
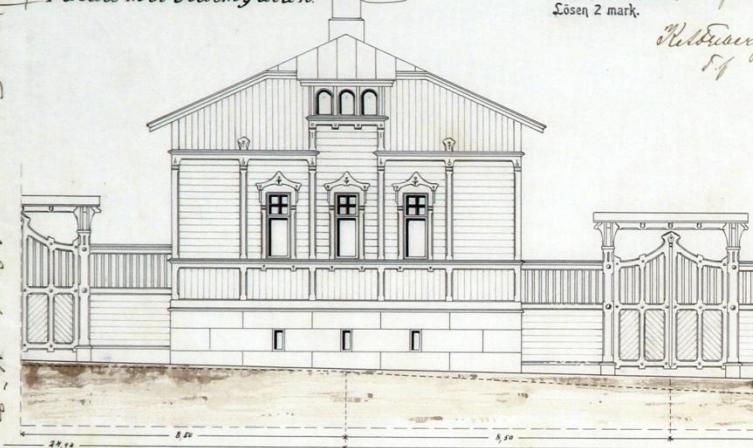
At the Rajah's

W. W. Blanthorn
Sj: 2:an Fasad mot Malmgatan.

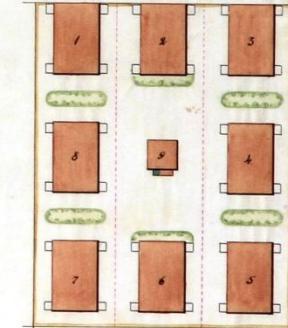
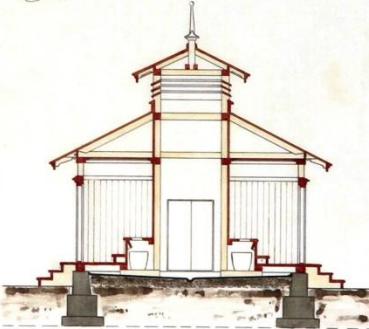
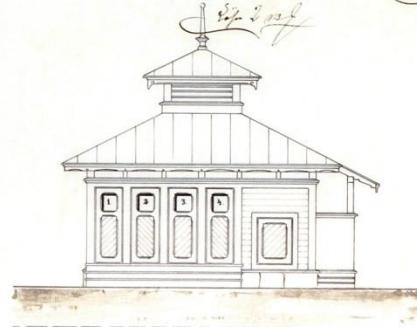
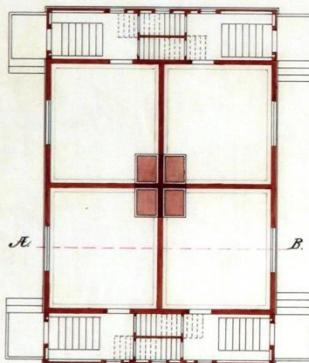
...and the people of the world will be gathered together as one man.

Frances
Sandberg
One 16 June
1942

Cochrane Library

No. 3 of Baninghausen gathered and is day
afterday being strengthened; also, at May 18.
as will be seen.

With regard of unduly made out bills

approbation obteining a company
bank N° 4 for one year.

anmerkung: Abs. 2e Sektion

16 January 1964 W.L. Peter 116

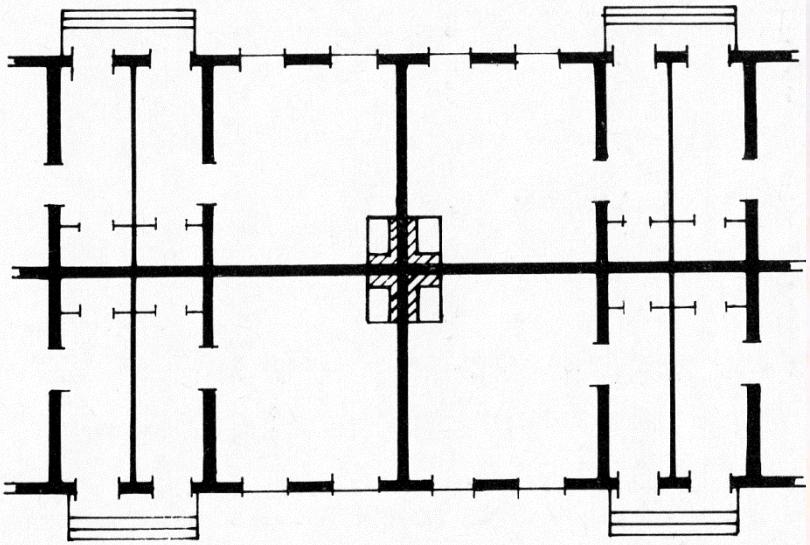
Mr. & Mrs. James Brown. Boston. Collector.

Digitized by srujanika@gmail.com

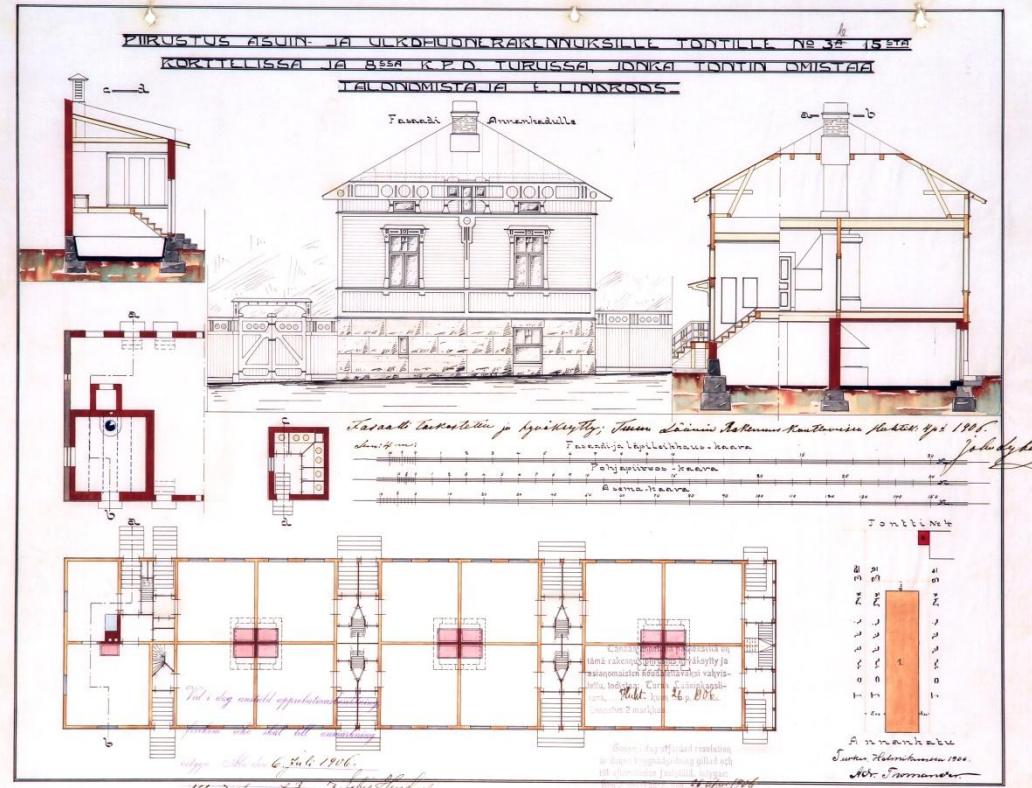
"Malmgatan / Malmi

Anton Salviander 1902

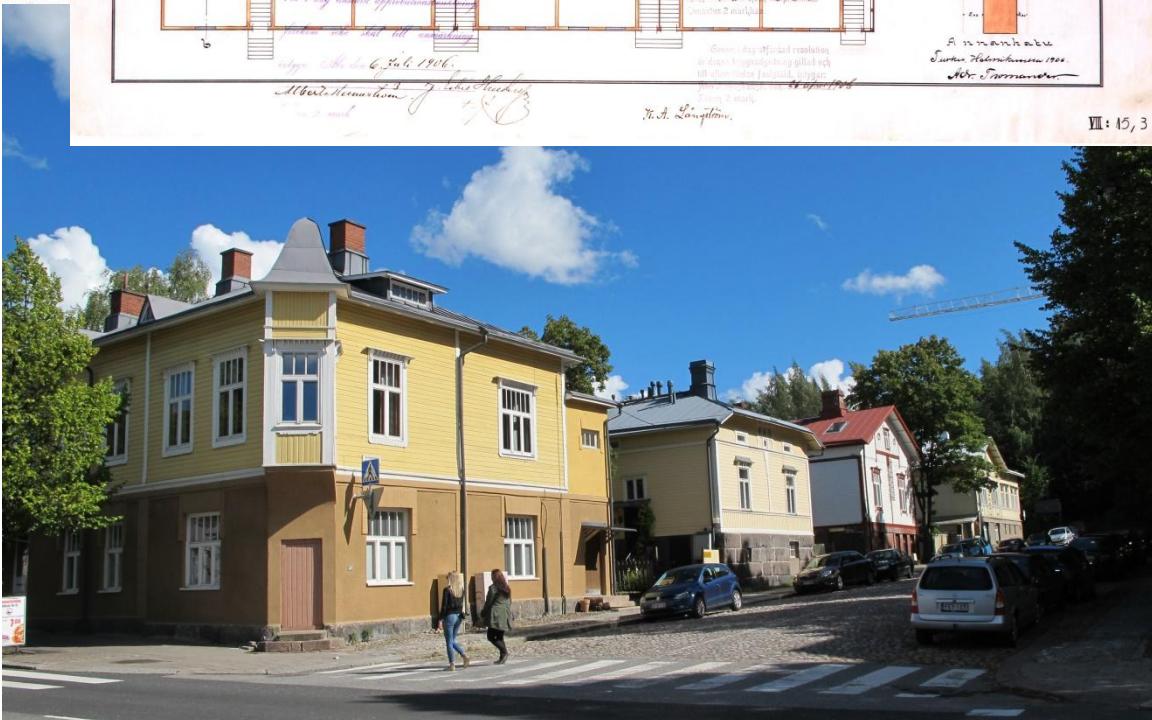
Sko i juni 1901
A. Salminen

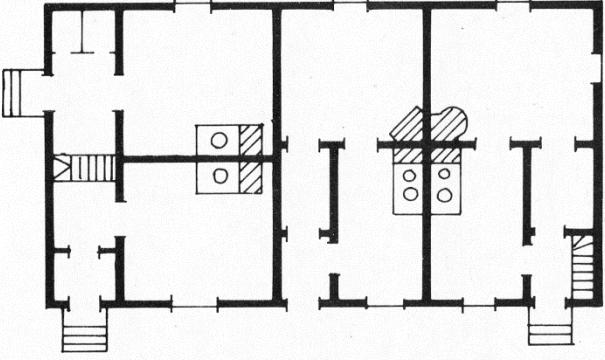

24. Tyyppipiirustus nelihuonerivistä vuosilta 1878—1913.

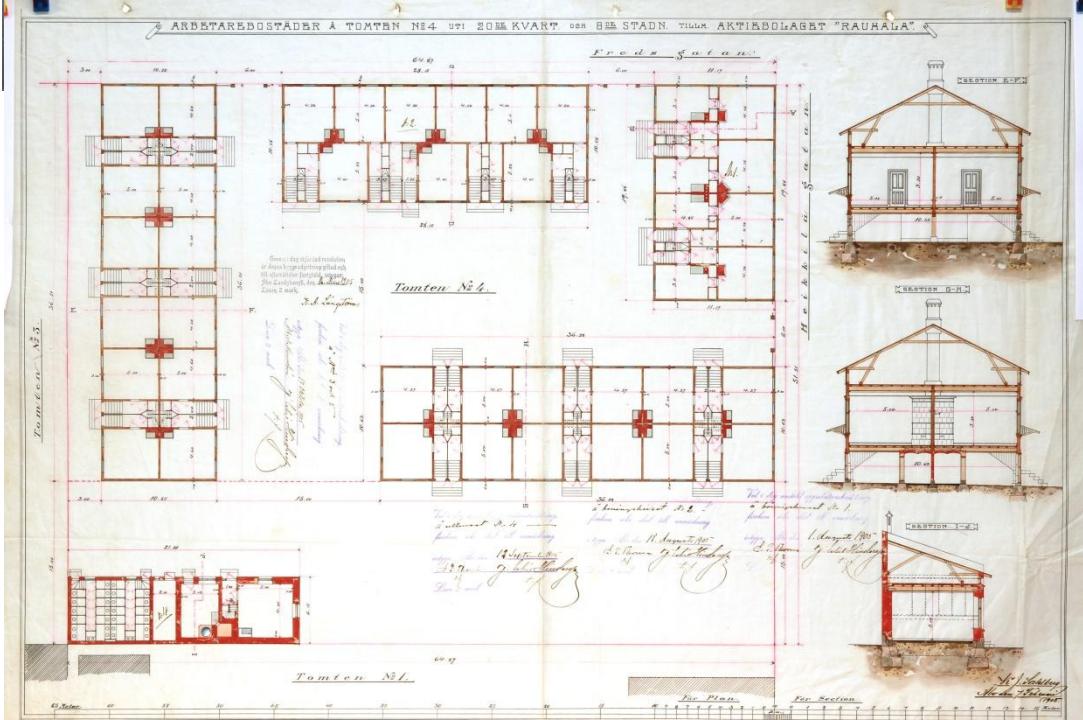

“Fyrumsrad”, “Nelihuonerivi”
Annagatan / Annankatu 3b
Adrian Thomander 1906
Reijo Mattila / TMK
Mikko Laaksonen

26. Vasemmalla typpipiirustus hellahuoneen käsittävästä asunnosta. Oikealla typpipiirustus kamarin ja keittiön käsittävästä huoneustosta tyypia D vuosilta 1888—1909.

“Rum-och-kök-rad”, “Keittiö- ja kamaririvi”
Rauhala
Karl Johan Sahlberg 1905
Reijo Mattila / TMK
Mikko Laaksonen

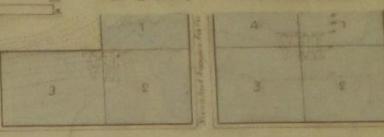
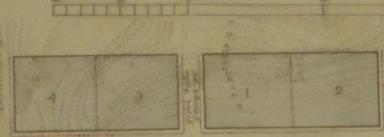
Port Arthur
Korkeavuorenkatu, Högbergsgatan
Markku Laaksonen

Literatur

Järjestelyehdotus Tilustolohkoille. §31, 32, 33 ja 34
Turun Eleläisellä Tahamadalla.

Förslag till reglering av Egoalötterna N:o 31, 32, 33 och 34
- - - - -
- - - - -

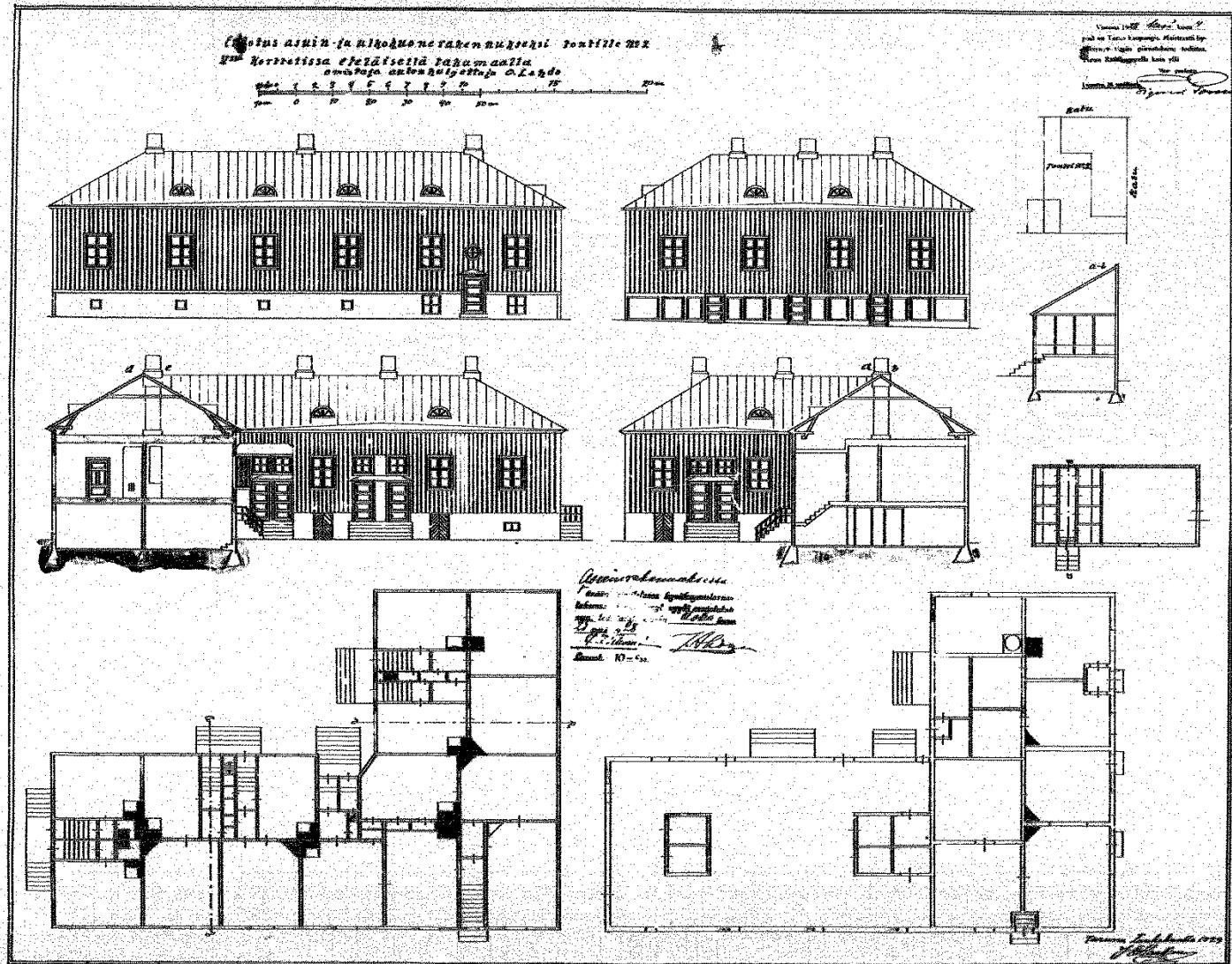
Rutannusella glauca raka
Rutannusella glauca raka

Bryggmästare förflyttades till
Bryggmästaren förflyttades till
Bryggmästaren förflyttades till
Bryggmästaren förflyttades till

Byggnadsylo för alla
de byggmäster

Tallbacka, Mäntymäki
Stadsplan, asemakaava
E.I.Sutinen 1927

Gördelgatan / Vyökatu 2
J.E.Honkoneh 1928

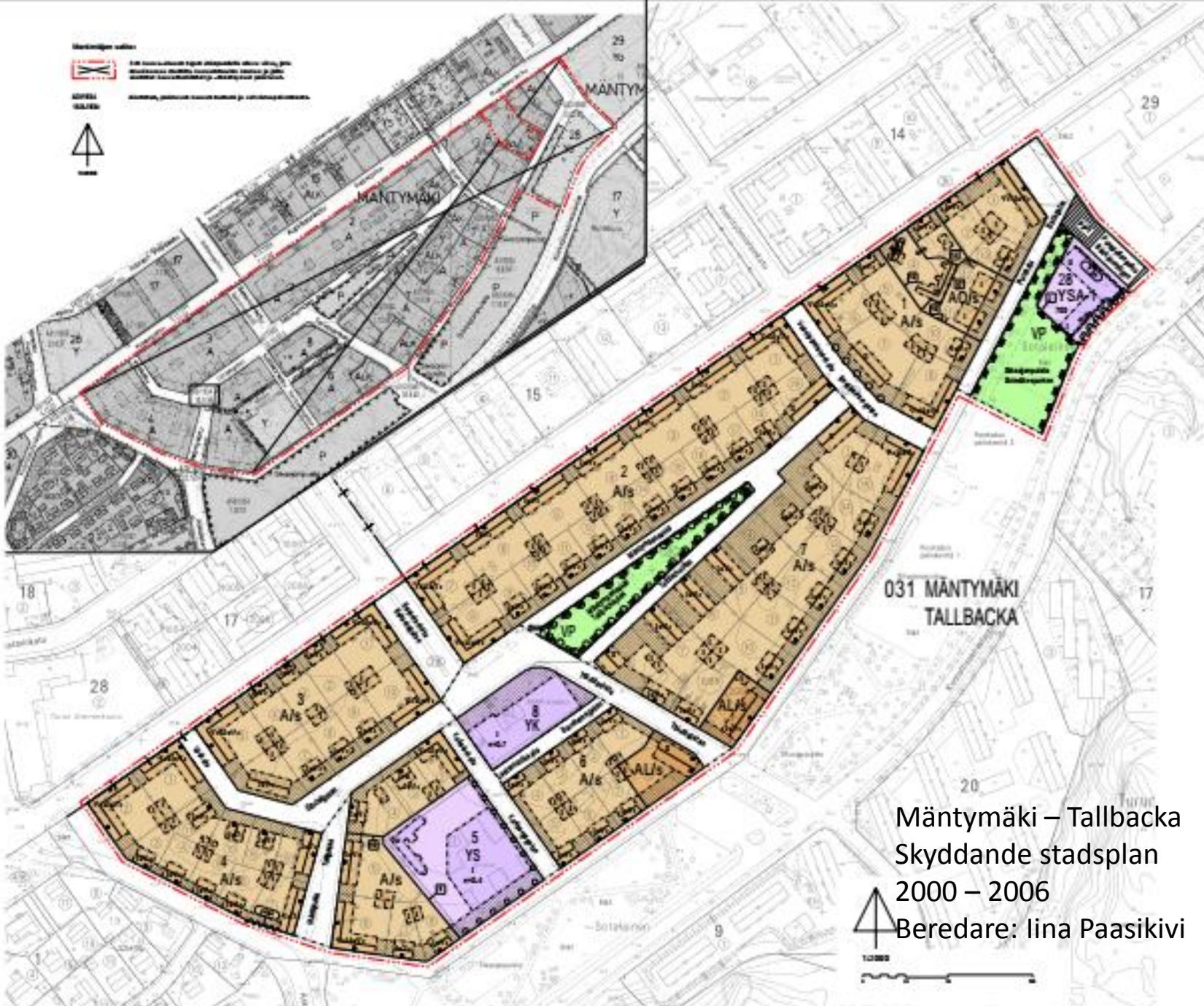
Gördelgatan / Vyökatu 2
J.E.Honkonen 1928
H. Attila / TMK 1931

Gördelgatan / Vyökatu 2
J.E.Honkonen 1928

Täbybacka, Mäntymäki
Markku Laaksonen

Mäntymäki – Tallbacka
Skyddande stadsplan

2000 – 2006

Beredare: Iina Paasikivi

Täby
Mäntymäki
Markku Laaksonen

Tråhus under byggnad, Skarpskyttegatan, Nummisbacken 1932

Puutalo rakenteilla, Tarkk'ampujankatu, Nummi 1932

H. Attila / TMK

Takbyggnad, Tavastvägen 57, Nummisbacken 1933

Katto rakenteilla, Hämeentie 57, Nummi 1933

H. Attila / TMK

Ekvägen 12, Nummisbacken 1934

Tammitie 12, Nummi 1934

H. Attila / TMK

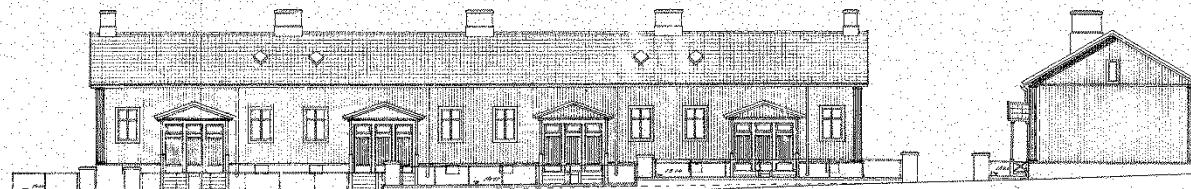
Tavastvägens tvärgata, Nummisbacken 1930

Hämeentien poikkikatu, Nummi 1930

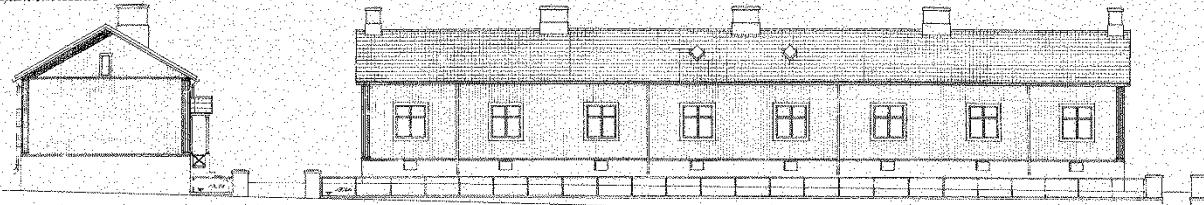
H. Attila / TMK

Julkisivustekniikka ja kulttuuritekniikka
Talotyyppi 7.00/1938. Valtionarkisto
Kaja Lintulahti

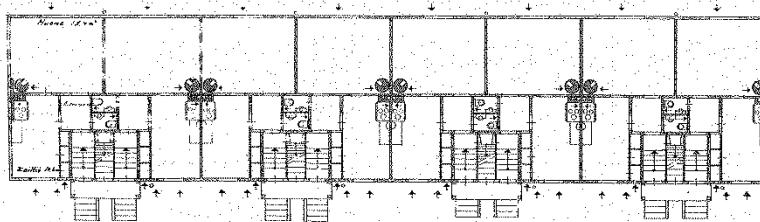
D₁

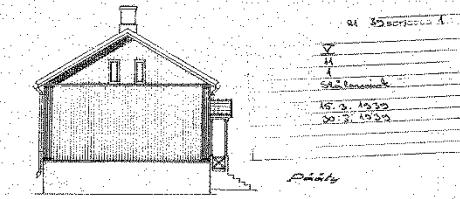
Julkisivu Turvalliskodit

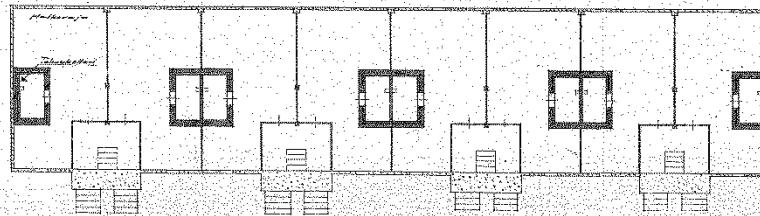
Julkisivu Etelävaltakodit

Piiriläkerot

Kattorit korvaus

21.2

100

Leikkikeskus

TURUN KAUPUNGIN
TALORAKENNUSTOMISTO

H. Smedberg

As Oy Rivilä, Harald Smedberg 1938

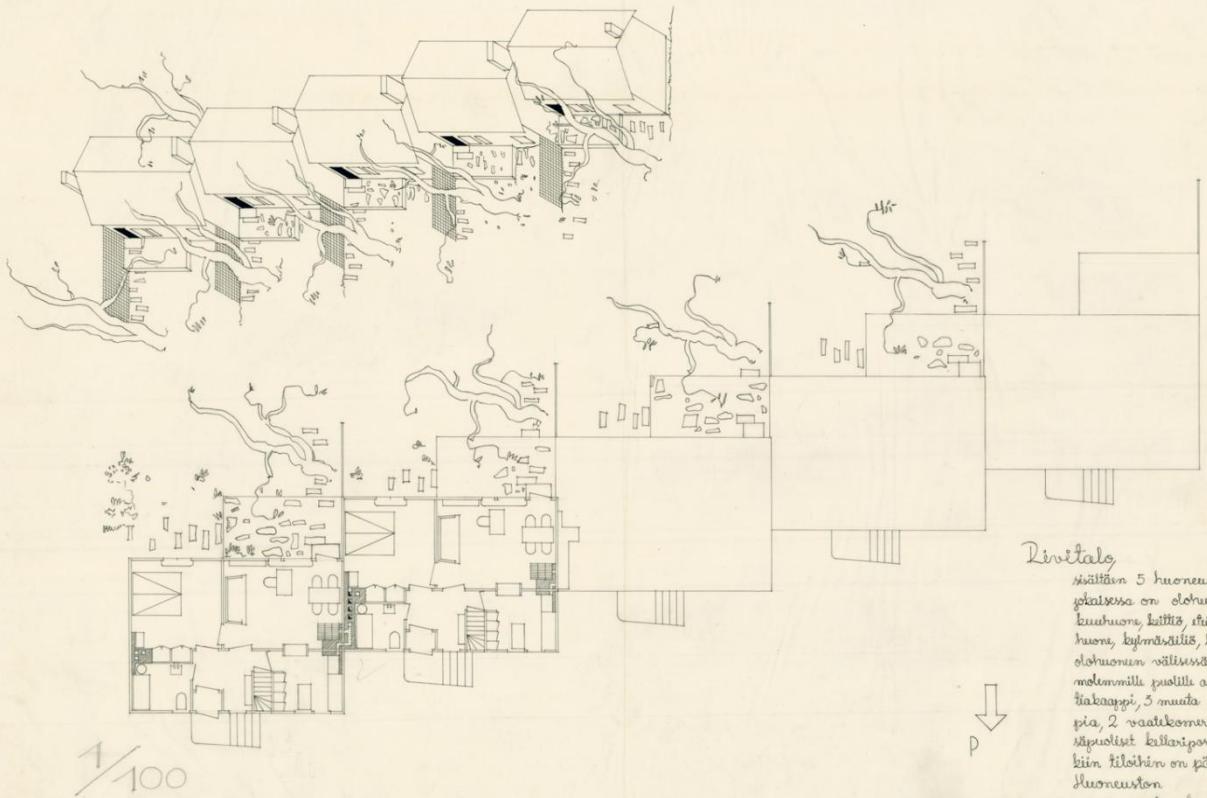

As Oy Rivilä, Harald Smedberg 1938
TS 18.11.1938
Mikko Laaksonen

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

2/d

Rivitalo

sisältää 5 huoneistoa joista
yksi on olohuone, 1 ma-
keuhku, kattila, etuinen kypy-
huone, kylmäsauna, kattila ja
olohuoneen välissä sijaitseva
molemmilla puolilla osoitettava al-
laikakappi, 3 muuta kattila-
kappa, 2 vaatekameroa sekä si-
lipuoliset kellariportaat. Kail-
kuin tiloihin on pääsy siseltä.
Huoneiston

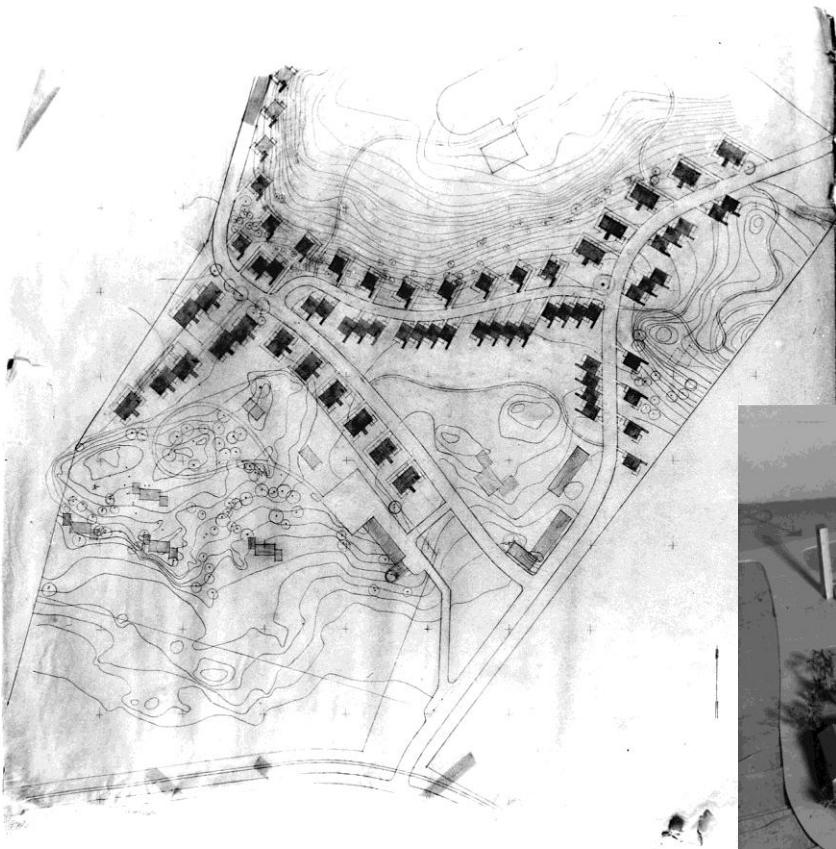
pintaala: 53,2 m²

May 18 1945
Erik Bryggman

Puuteollisuuden myyntiyhdistys, suunnitelma
Försäljningsförening av träindustri, plan
Wood construction sales association, plan
Erik Bryggman 1945
Kuva / foto / photo MFA

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus

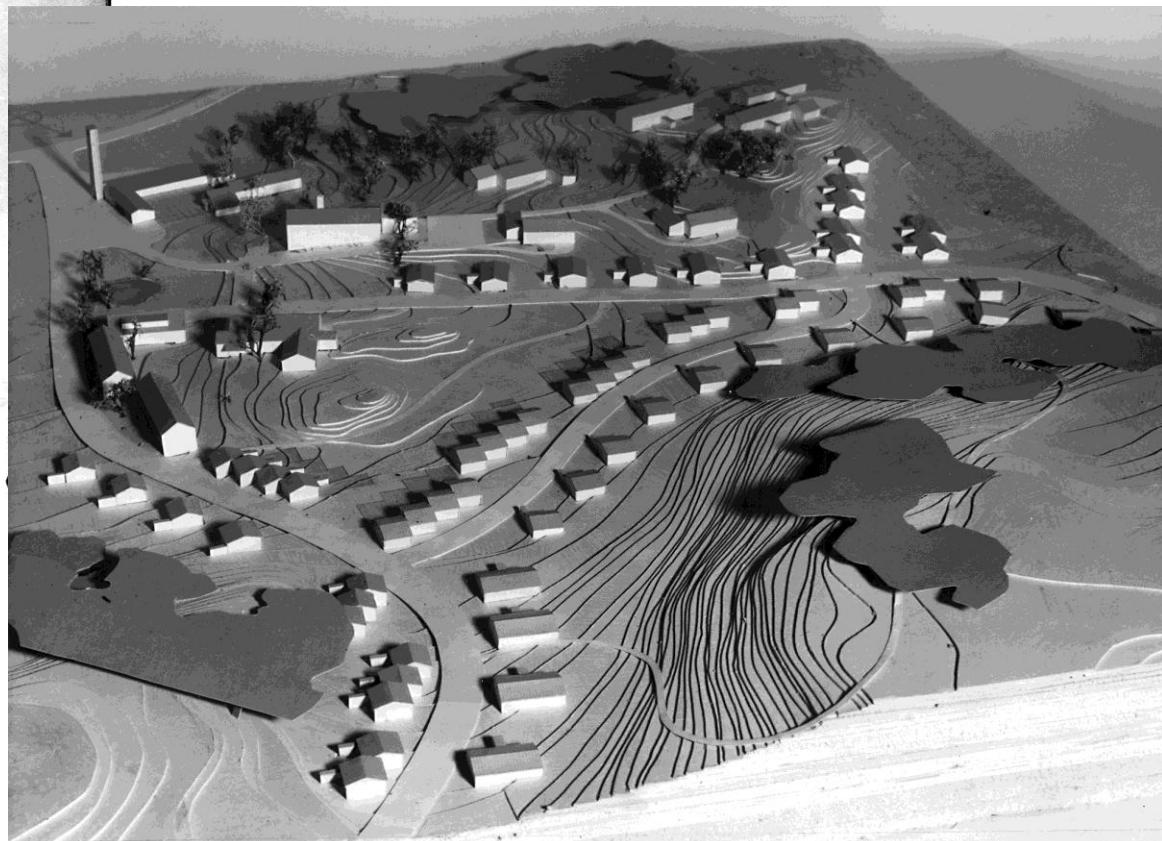
Bostadsområde

Asuntoalue

Housing area

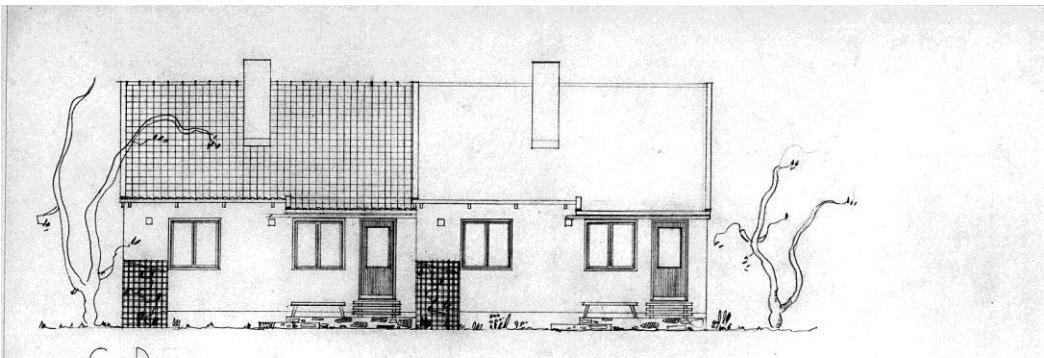
Erik Bryggman 1945-1948

Kuva / foto / photo MFA

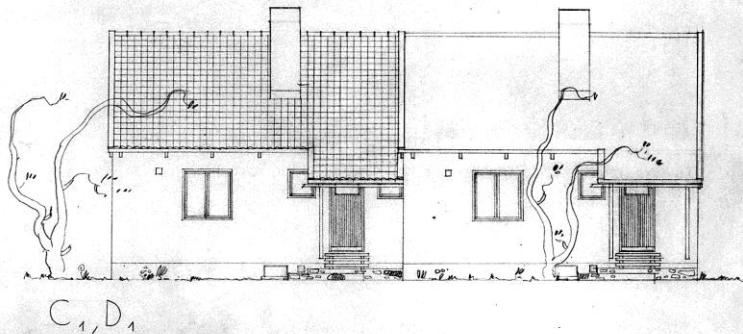

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

C₁, D₁

C₁, D₁

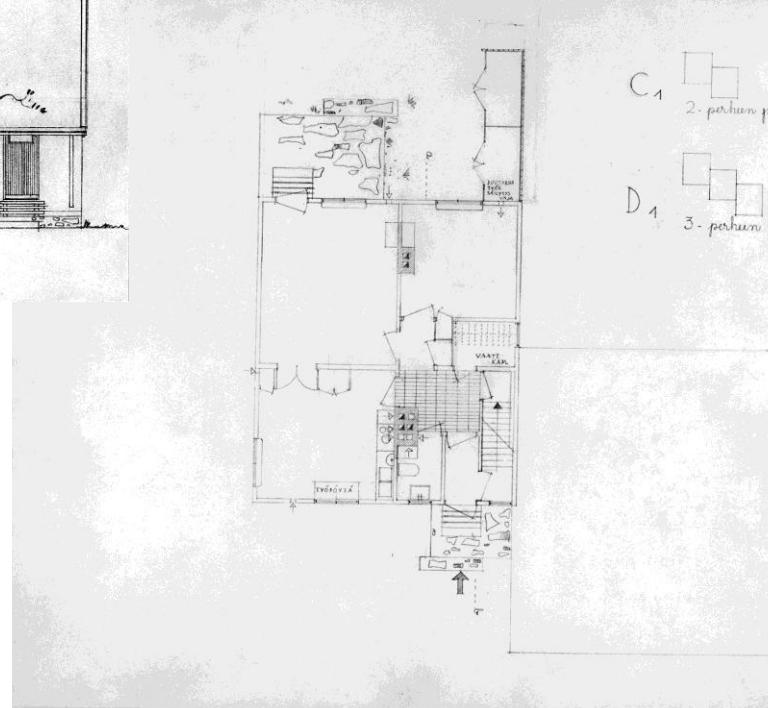
ARKKITEHTI
ERIK BRYGGMAN

OY LAIVATEOLLISUUS A/AS
ASUNTOOAKENNUUS C 1. ja D 1
JULKISUUS YHT.

N:o 138

Piirros 12
Avt. 8

Pansio Laivateollisuus
Bostadsområde
Asuntoalue
Housing area
Erik Bryggman 1945-1948
Kuva / foto / photo MFA

C₁ 2-pihun porrastettu rivitalo
1 kpl
2 kpl
D₁ 3-pihun porrastettu rivitalo
1/2 kpl

ARKKITEHTI
ERIK BRYGGMAN

OY LAIVATEOLLISUUS A/AS
ASUNTOOAKENNUUS C 1. ja D 1
JULKISUUS YHT.

N:o 138

Piirros 13
Avt. 9

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus
Bostadsområde
Asuntoalue
Housing area
Erik Bryggman 1945-1948
Kuva / foto / photo Heikki Havas, MFA

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus
Bostadsområde
Asuntoalue
Housing area
Erik Bryggman 1945-1948
Kuva / foto / photo MFA

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus
Bostadsområde
Asuntoalue
Housing area
Erik Bryggman 1945-1948
Kuva / foto / photo MFA

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus

Bostadsområde

Asuntoalue

Housing area

Erik Bryggman 1945-1948

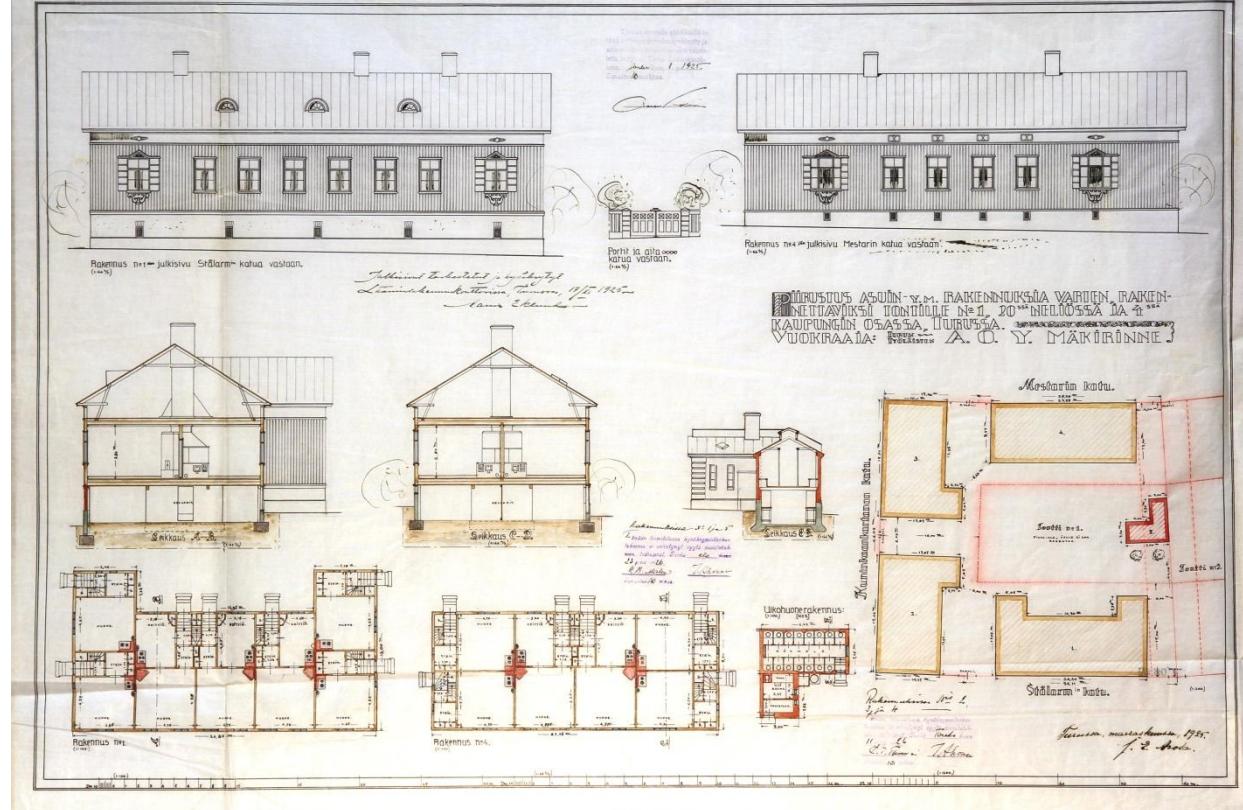
Kuva / foto / photo Milla Järvipetäjä

ERIK BRYGGMAN 1891-1955

Pansio Laivateollisuus
Bostadsområde
Asuntoalue
Housing area
Erik Bryggman 1945-1948
Kuva / foto / photo Milla Järvipetäjä

IV

Alexander Nyström, J.E.Arola
1922-19266
(IV 20 1 J.E.Arola 192)
Mikko Alameri 1972

TURKU

Asemakaavanmuutos

Kaupunginosa: IV
19
20
21
24

Kaupunginosa: V

Kortteli: 21

Kadut:

Mestarininkatu (osa)
Tilenteekäjinkatu (osa)
Tervahovinkatu (osa)
Nimeton katualue

Katu:

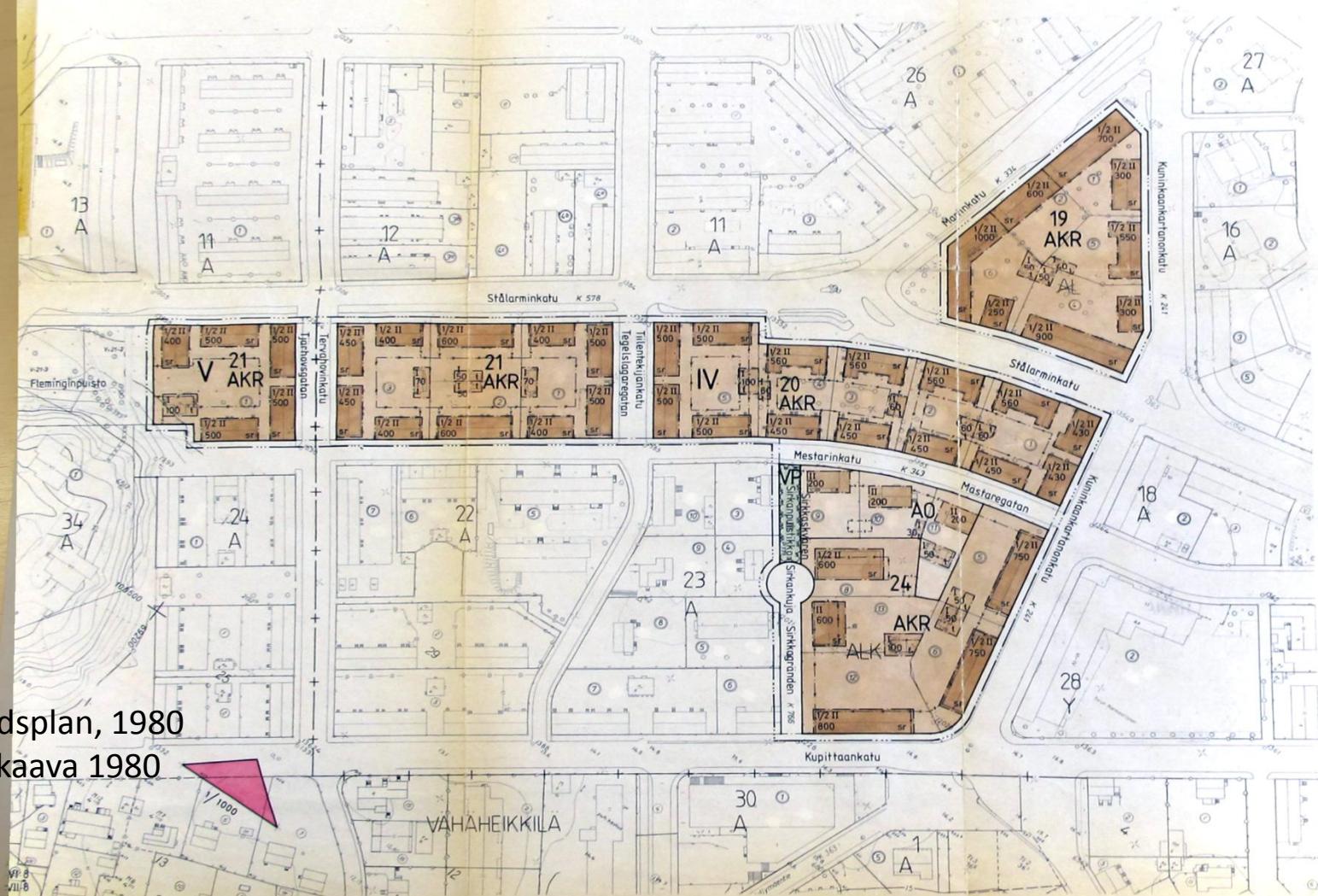
Tervahovinkatu (osa)

Puisto:

Nimeton puistikko

Pohjakartta säännosten mukainen
Taydenetti 23.9.1980
Turussa 23.9.1980

Elo Laihela
Apost. kaupungingeodeetti

IV skyddande stadsplan, 1980

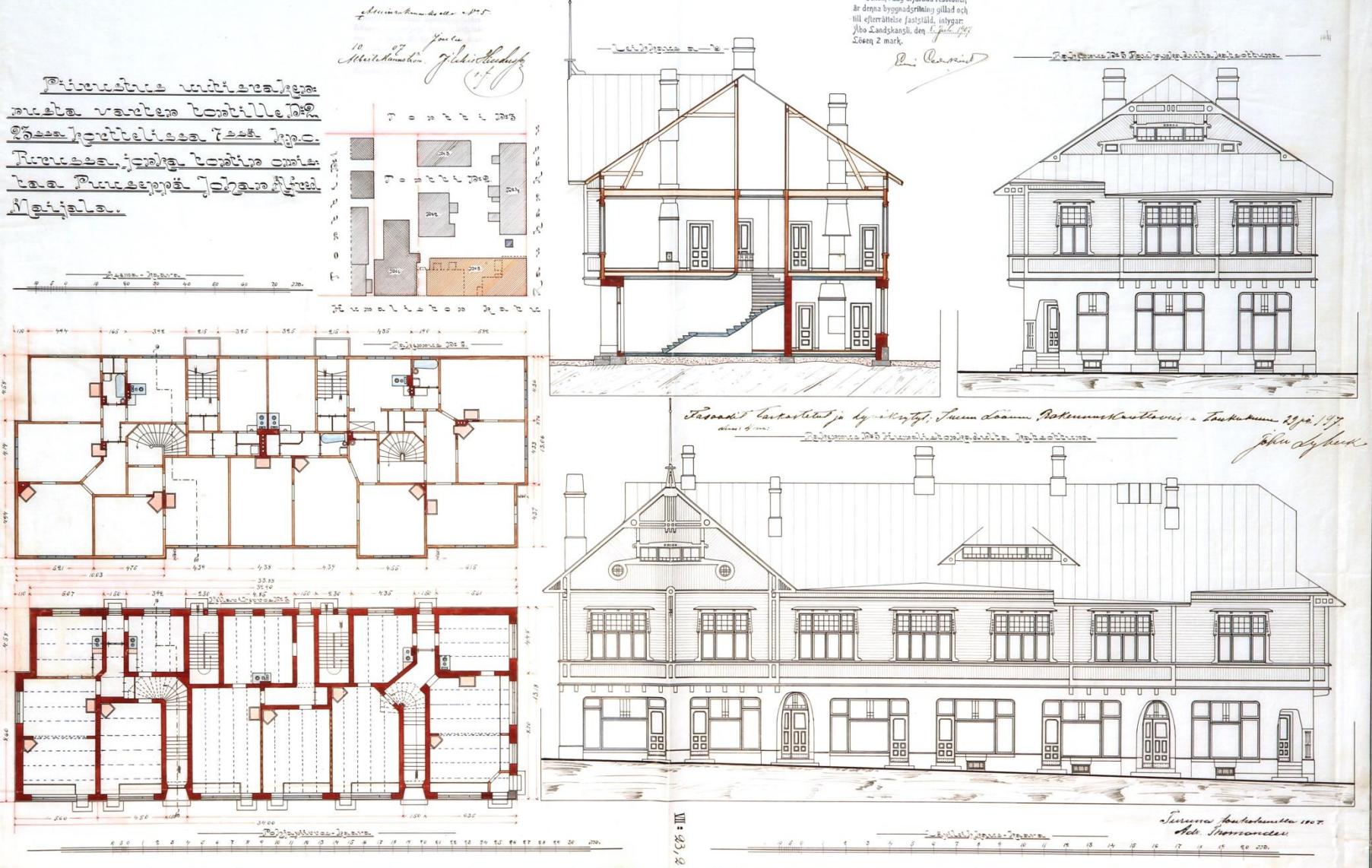
IV, suojueluasemakaava 1980

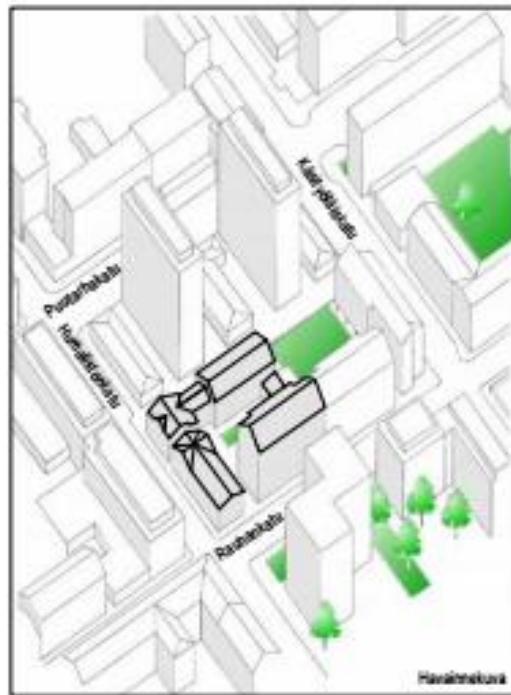
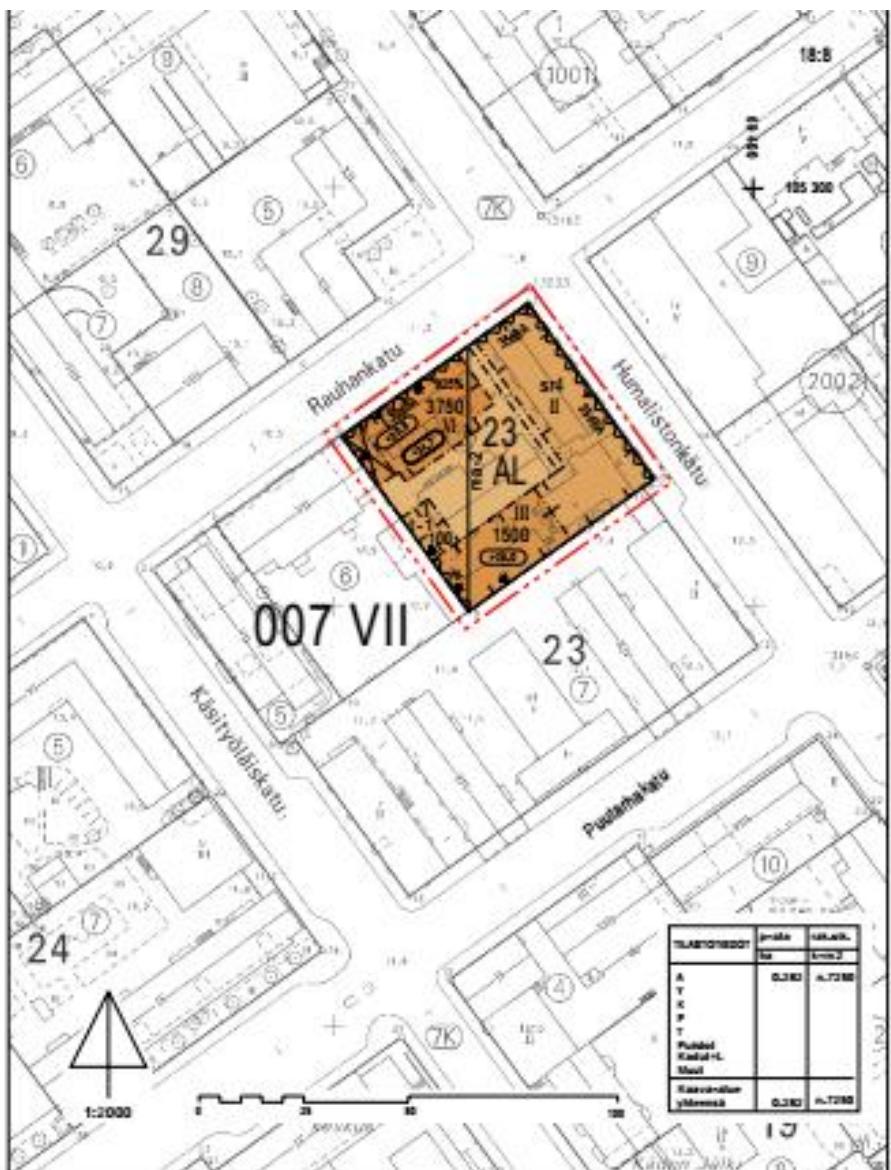
IV; Mästaregatan / Mestarinkatu
Markku Laaksonen

IV; Mästaregatan / Mestarinkatu
Mikko Laaksonen

Humlegårdsgatan / Humalistonkatu 14
 Adrian Thomander 1907

Humlegårdsgatan 14

Skyddande stadsplan, 2002-2004

Beredare: Katja Tyni-Kyllö

Humlegårdsgatan / Humalistonkatu 14

Skyddande stadsplan verkställd / Suojeluasemakaava toteutettuna
notera ny höghus